

Štábní kapitán pěch. František Ř í d k ý:

Návod ke střelecké průpravě kanonem PÚV.

Cílem střeleckého výcviku u kanonu PÚV. je vycvičit obsluhu tak, aby každá vypálená rána zasáhla cíl. Tohoto střelecky maximálního požadavku možno dosáhnout vhodně volenou methodickou průpravou.

Střelecký výcvik můžeme rozdělit všeobecně na střeleckou průpravu a na střelbu.

Při střelecké průpravě doporučuji tento postup:

- 1) Obeznamení s vlastnostmi ÚV. a miřidly kanonu.
- 2) Především je to průprava v obsluhování odměrového a náměrového řididla. Při této průpravě se má dosáhnout mechanické jistoty v ovládání pohybu hlavně odměrovým a náměrovým řididlem.

Toto cvičení provádíme s počátku na průpravném terči s ukazovačkou (možno použít průpravného terče a ukazovačky kulometných rot pro výcvik v rozsevu). Terč se postaví 10 m před kanon. Střelec s počátku nezaměřuje optickým hledím, nýbrž pohledem mimo optické hledí podél

csy dalekohledu (má lepší pozorovací možnost a větší zorné pole), snaží se uvést optickou osu na cíl tak, aby po přiložení oka k optickému hledí viděl cíl v zorném poli a co možná blízko středu zorného pole.

Terč pro průpravu a polohy ukazovačky (obr. 1).

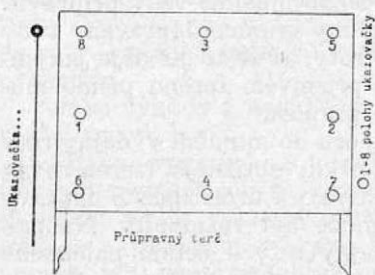
Postup cvičení:

a) pohyb hlavně v rovině vodorovné jen odměrovým kolečkem od bodu 1 do bodu 2 a obráceně;

b) pohyb hlavně v rovině svislé od bodu 3 do bodu 4 a obráceně;

c) pohyb hlavně od bodu 5 do bodu 6, od bodu 7 do bodu 8 a obráceně.

Tyto cviky jsou průpravou pro přenášení palby a musí být tak nacvičeny, aby ztráta času při přenosu palby byla co nejmenší, protože od okamžiku zahájení palby nutno počítat s každým zlomkem vteřiny.

Obr. 1.

3) Tytéž cviky spojujme se zaměřením.

4) Potom cviky s pohybem hlavně a zaměřením provádějme na vzdálené body v terénu do dálky 1400 m v rozsahu odměru zbraně a pod různými polohovými úhly.

Cvičitel určí v terénu několik cílů a označí je cíl 1, 2 atd. tak, aby je mužstvo dobře rozeznalo. Cvičitel velí: „Cíl 1, dálka 6!“ Miřič velenou dálkou zamíří a hlásí: „Hotovo!“ Velitel se přesvědčí o správném zamíření a udá nový cíl.

Po delší průpravě provádí cvičitel tato cvičení s měřením času u každého kanonu zvlášť, později několika kanony současně, aby závodivostí jednotlivců dosáhl zpestření výcviku a rychlých výkonů.

5) Zamíření na stojící redukovaný terč tanku upevněný na stojanu ve vzdálenosti postupně 20, 40, 50 m, odpovídající skutečným dálkám střelby 300, 600, 800 m.

Pro redukci byly vzaty tyto rozměry tanku: délka 460 cm, výška 225 cm, šířka 220 cm, délka pro terč šikmý 345 cm, výška 225 cm.

Redukovaná dálka pro zamiřování	Redukované rozměry tanků			Odpovídá dálce skutečné v metrech
	délka	výška	šířka	
20, 40, 50 m	30 cm	15 cm	14 cm	300, 600, 800 m

P o m ů c k y: Stojan s deskou opatřenou třemi otvory pro šroub s křídlatou maticí k upevnění terčů a směrové šipky. Dále redukované modely tanků podle shora uvedené tabulky. Celkem tři terče; čelní, boční, šikmý; postavením jich postupně na dálku 20, 40, 50 m dosahujeme velikosti terčů pro dálky skutečné 300, 600, 800 m.

Upevnění terčů na stojanu viz v příloze 1.

Účel cvičení: na pevném terči osvojit si pravidla a postup správného zamiřování.

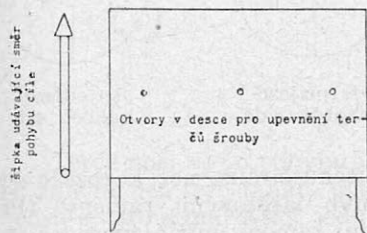
Postup zamerování: I. Zamerování na stojící tank při příjezdu, kolmo na výstřelnou, šikmo na výstřelnou. II. Zamerování na stojící tank s udílením nadběhu (pohyb jest jen předpokládán). Cíl se pohybuje ve výstřelné — příjezd, odjezd; cíl se pohybuje kolmo na výstřelnou — zprava, zleva; cíl se pohybuje šikmo na výstřelnou — zprava příjezd, odjezd; cíl se pohybuje šikmo na výstřelnou zleva — příjezd, odjezd.

Směr pohybu vozidla (cíle) je udán šipkou.

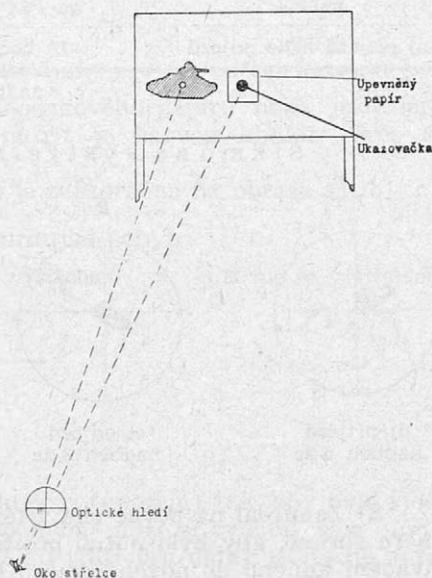
6) Na pevném terči možno provádět též kontrolu správnosti zamerování (trojúhelník chyb).

Na stojan upevníme terč tanku, pohybující se kolmo na výstřelnou — předpoklad — rychlost vozidla 20 km/hod., tomu odpovídá nadběh 10 dc.

Mířič zamíří na terč s vele-
nou délkou a nadběhem. Po za-

Obr. 2.

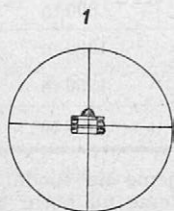

Obr. 3.

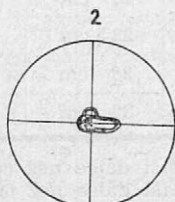
míření přiloží cvičitel ukazovačku s otvorem na papír, který upevnil na desku ve směru pohybu vozidla, a podle pokynů mířiče pohybuje ukazovačkou, až je usměrněna přesně středem do bodu zásahu (středu nitkového kříže — obr. 3), pak hlásí mířič hotovo a cvičitel otvorem ukazovačky označí bod. To po zrušení zamerování opakuje ještě dvakrát.

7) Způsob zamíření na pevné a pohyblivé cíle:

A. Tank stojící proti kanonu:

a) čelem nebo zádi

b) bočně

c) šikmo

B. Tank v pohybu (nemění polohový úhel).

a) příjezd nebo odjezd ve výstřelné*)

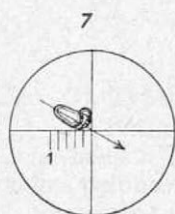

b) bočně zprava rychlost 16 km/hod. nadběh 8 dc

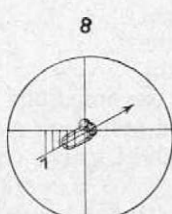

c) bočně zleva rychlost 12 km/hod. nadběh 6 dc

Šikmou na výstřelnou (mění polohový úhel).

d) příjezd nadběh 6 dc

e) odjezd nadběh 3 dc

f) příjezd nadběh 8 dc

g) odjezd nadběh 4 dc

8) Zamíření na pevné cíle v terénu v úseku širším, než je rozsah odměru zbraně, aby bylo nutno provádět pohyb lafetovými rameny. (Při uvádění kanonu do nového směru lafetovými rameny miřič současně vytáčí hrubý odměr na 3200.) Postup cvičení jako za 4).

9) Zamíření na pohyblivé redukované tankové terče; velikost terčů a vzdálenosti pro zamířování podle tabulky.

Účel cvičení: aplikování pravidel zamíření na pohyblivé terče, která si vojn osvojil při zamířování na pevné terče [za 5)].

Rozměry skutečného terče pro redukování jsou jako za 5).

Redukovaná dálka pro zamířování	Redukované rozměry tanků (terčů)			Odpovídá dálce skutečné v metrech
	délka	výška	šířka	
100 m	77 cm	38 cm	37 cm	600 m
	57 cm	28 cm	27 cm	800 m
	46 cm	22.5 cm	22 cm	1000 m
200 m	76 cm	38 cm	36 cm	1200 m
	66 cm	32 cm	30 cm	1400 m

*) Při příjezdu vozidla a větší dálce než 600 m zamířujeme na spodní okraj vozidla, při odjezdu vozidla a větší dálce než 600 m zamířujeme na horní třetinu vozidla. Pohybuje-li se cíl se svahu, nutno počítat též s výškovým nadběhem; stanovíme jej podle rychlosti pohybu cíle odhadem.

Redukované rozměry pro terč tanku v pohybu příčném:

	délka	výška	odpovídá skutečné dálce
100 m	57.5 cm	38 cm	600 m
	43 cm	28 cm	800 m
	34.5 cm	22.5 cm	1000 m
200 m	57.4 cm	38 cm	1200 m
	49.4 cm	32 cm	1400 m

Terče možno zhotovit z tvrdého lepenkového papíru nebo ještě lépe z tenkých prkének anebo z plechu a natřít je barvou khaki. Terče se upevní na tyč asi 1.5 m.

Úprava terčů upevněných na tyči je znázorněna na obraze a), b), c).

Terče tanků znázorňující pohyb:

a) ve výstřelné

b) kolmo na výstřelnou

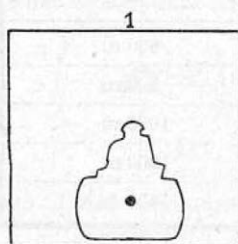
c) šikmo na výstřelnou

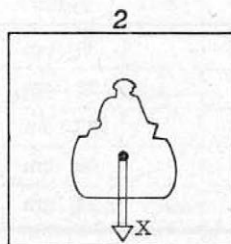
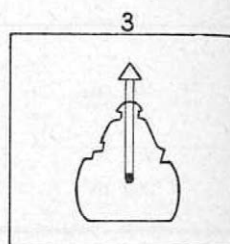
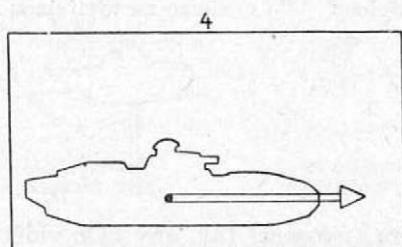
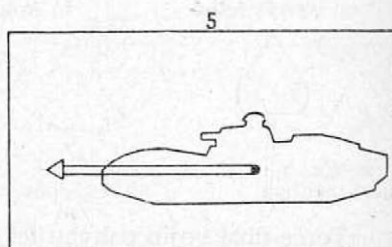
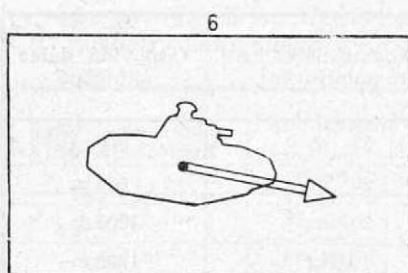
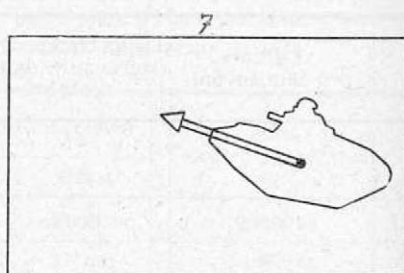
Terče nosí voják pohybující se zákopem (úvozem) tak, aby bylo vidět od kanonu jen terč tanku. Rychlost pohybu může si cvičitel sám určit, volí-li si pro zamerování jednotnou délku trati pro dálky skutečné a redukuje ji pro dálky zamerování, na př.:

Délka trati, na níž má být cíl postřelován (prováděno zamerování), je vzata jednotně 200 m pro dálky skutečné, t. j. 600, 800, 1000, 1200, 1400 m, a je redukována pro dálky zamerování 100 a 200 m.

	Dálka pro zamerování	Délka trati pro zamerování v dálce skutečné	Redukovaná délka trati pro zamerování	Odpovídá dálce skutečné
I.	100 m	200 m	33 m	600 m
			25 m	800 m
			20 m	1000 m
			16.6 m	1200 m
			14.3 m	1400 m
II.	200 m	200 m	66 m	600 m
			50 m	800 m
			40 m	1000 m
			33 m	1200 m
			29 m	1400 m

Tank stojící čelně.

Tank v pohybu
— příjezd.Tank v pohybu
— odjezd.Tank v pohybu kolmo na výstřelnou
zleva.Tank v pohybu kolmo na výstřelnou
zprava.Tank v pohybu šikmo na výstřelnou
zleva — příjezd.Tank v pohybu šikmo na výstřelnou
zprava — odjezd.

Šipka udává podélnou osu vozidla (směr pohybu), která musí při zamířování vždy směřovat do středu nitkového kříže.

Rychlost pohybu terče:

	Skutečná rychlost vozidla v km/hod.	Odpovídá rychlosti v m/sek.	Cíl projede trať 200 m dlouhou na dálky				
			600	800	1000	1200	1400 m
			za vteřin				
III.	30	8	25				
	20	5.5	36				
	15	4	50				
	10	2.8	72				
	5	1.4	144				

Vojín s terčem 100 (200 m) od kanonu se pohybuje na vyznačené trati předem odměřené podle tabulky I, II po dobu podle předpokládané rychlosti vozidla (tabulka III).

K zpestření výcviku možno spojit tuto průpravu se střelbou cvičným puškovým střelivem vložnou hlavní neb cvičnou nábojkou s vložkou.

Správné udílení nadběhu resp. správný okamžik vypalování kontroluje cvičitel tím, že velený nadběh staví sám na výpomocném hledí. V okamžiku, když mířič vypálil, musí záměrná cvičitele směřovat do cíle.

Po absolvování uvedeného programu přikročíme k zamiřování na terč pohybující se cik-cak, kde je mířič nucen uplatňovat veškerá pravidla a způsoby zamiřování, které si osvojil při předcházející průpravě. K tomu postačí jeden trojrozměrný terč zhotovený nejlépe pro dálku skutečnou 600 m a dálku zamiřování 100 m, což odpovídá též dálce skutečné 1200 m při dálce zamiřování 200 m.

10) Zamiřování na skutečné cíle ve skutečných dálkách do 1400 m. Jako cíl nejlépe vyhovuje tank sám, jsou-li v posádce, jinak jej může nahradit auto, nouzově motocyklista nebo cyklista.

11) Průprava k polní střelbě: V příkázaném úseku se pohybuje několik cílů v různé vzdálenosti různou rychlostí a směrem. Cíle skutečné možno nahradit nouzově terči uvedenými za 9).

Účel: volba cíle, rychlý přenos střelby, řízení střelby, střelba po omezenou dobu.

12) Nejméně jednu hodinu denně věnovat odhadu dálek do 1400 m a zjišťování rychlosti pohybu vozidel buď nahodile se vyskytнувších v terénu (v blízkosti silnic) nebo je znázornit vlastními prostředky, jako motocyklisty a cyklisty. Rychlost pohybu vozidel nutno zjišťovat při různých směrech jízdy.

Uvedenou zde průpravu nutno konat postupně za obtížnějších podmínek doplňováním ústroje obsluhy, za deště, mlhy, setmění, proti slunci, z úkrytu.

Celou střeleckou průpravu nutno procvičit s plynovou maskou. S počátku se provádí zamiřování ihned po nasazení masky, později zamiřujeme 10 minut po nasazení masky a dobu stupňujeme nejméně na jednu hodinu po nasazení masky.

Projde-li obsluha kanonů za svědomitého vedení cvičitele celou touto zdoluhavou, ale nutnou cestou, může její velitel říci, že dosáhl cíle, t. j. že každá rána vypálená z kanonu jeho obsluhou bude zásah.

Pěchota u nás a v cizině.

Major pěch. Alois Moravec:

Přesun přeletem a seskok padákem jednotky letecké pěchoty.

Pod tímto názvem uveřejnil npor. Chevalier článek v La revue d'infanterie z července 1938.

Autor v úvodu praví, že novodobý konflikt započne bez vypovězení války, překvapením, použitím všech prostředků a způsobů moderního boje; na konec bude to však pěchota, která bude mít poslední slovo v porážce nebo ve vítězství.

Pomalost pěchoty, nedostatek její strategické pružnosti a malý ofensivní účinek jejích zbraní způsobily, že pěchota sama začala uvažovat o svém novém uplatnění na bojišti. Motorisace a mechanisace vzkřísily však její sebedůvěru. Vždyť již Gallienů taxíky dopomohly pěchotě k vítězství. Dnes je již pěchota přepravována letadly, s kterých, aby byl získán čas, seskakuje i s materiálem padáky na zem.

I. Co lze očekávat v moderní válce od letecké pěchoty?

V této stati dává autor několik otázek a hned na ně odpovídá.

1. Může pěchota sama bez pomoci ostatních zbraní bojovat a zvítězit? Francouzské L'Instruction des Grandes unités a Règlement de l'infanterie, 2. díl, říká, že ano. Pěchota může v určitých případech, v určitém terénu, při určitých úkolech bojovat jen vlastními zbraněmi. Má přece své motorisované prostředky a své malé dělostřelectvo.

2. Lze v určité době převézt letadly dostatečný počet letecké pěchoty k splnění úkolu, který by byl úměrný rozsahu použitých prostředků?

Dejme příznivý, schematický příklad. Jednotka je vzdálena 100 km od místa, kde je předvídáno její použití. Disponujeme poněkud zastaralým typem letounů Potez 650, který je s to přesunout, aniž musí doplňovat pohonné hmoty, 12 vyzbrojených pěšáků na vzdálenost 1000 km; máme dvě letky neboli 12 letounů. Praktická rychlost letounu je 200 km/hod.; nebereme v úvahu čas potřebný k přistávání, nakládání a vykládání.

Cesta tam a zpět je $100 \times 2 = 200$ km dlouhá.

Počet letů $1000 : 200 = 5$; čas potřebný k jich provedení je $1000 : 200 = 5$ hodin. Za 5 hodin přesuneme tedy $12 \times 12 \times 5 = 720$ lidí, t. j. 4 roty letecké pěchoty.

Autor je však toho názoru, že není nejdůležitější přesunout 4 roty za 5 hodin, ale být s to vysadit za půl hodiny rotu letecké pěchoty na místo, kde má provést svůj úkol.

Lze mít za to, že bude sestrojen speciální letoun, který bude moci naložit 40 mužů neboli jednu úplnou četou. Nutno však uvážit, není-li nepřítelem více ohro-